

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Гзз1 21/2017
11.05.2017. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александра Вучковић, адвокат из ..., против тужених Грађевинског предузећа „ББ“ ..., кога заступа Ивановић Данило, адвокат из ... и Завода за изградњу Града Београда ДОО, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о захтеву тужиоца за заштиту законитости изјављеном против пресуде Вишег суда у Београду Гж 12919/15 од 11.08.2016. године, у седници већа одржаној дана 11.05.2017. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев тужиоца за заштиту законитости изјављен против става првог и другог изреке пресуде Вишег суда у Београду Гж 12919/15 од 11.08.2016. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 9523/10 од 25.05.2015. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени Грађевинско предузеће „ББ“ да му по основу уговора о продаји стана број ... од 29.10.2001. године, стан број ... ближе описано у изреци пресуде, исплати износ од 69.613,00 динара на име уговорне казне и износ од 136.690,00 динара на име накнаде штете за недовршени стан, односно укупно 206.303,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 25.11.2015. године, па до коначне исплате. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени Завод за изградњу Града Београда да по основу уговора о продаји стана број ... од 29.10.2001. године стана број ... ближе описаног у изреци првостепене пресуде, исплати тужиоцу износ од 46.410,00 динара на име уговорне казне са законском затезном каматом почев од 25.11.2005. године, па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 263.208,00 динара са законском затезном каматом почев од 25.05.2015. године па до коначне исплате.

Пресудом Вишег суда у Београду Гж 12919/15 од 11.08.2016. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 9523/10 од 25.05.2015. године у делу става првог изреке, утолико што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавеже тужени Грађевинско предузеће „ББ“ да му исплати износ од 69.613,00 динара на име уговорне казне

са законском затезном каматом почев од 25.11.2015. године па до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, утолико што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени Завод за изградњу Града Београда да му исплати износ од 46.410,00 динара на име уговорне казне, са законском затезном каматом почев од 25.11.2015. године па до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, укинута је пресуда Првог основног суда у Београду П 9523/10 од 25.05.2015. године у преосталом делу става првог изреке којим је обавезан тужени Грађевинско предузеће „ББ“ да тужиоцу по основу уговора о продаји стана број ... исплати износ од 136.690,00 динара на име накнаде за недовршени стан са припадајућом законском затезном каматом почев од 25.11.2005. године па до исплате и у ставу трећем изреке и предмет враћен истом суду на поновни поступак.

Дописом Гт-И-... од 04.11.2016. године, Републички јавни тужилац је обавестио суд и странке да није подигао захтев за заштиту законитости у предметном спору.

По пријему овог обавештења (10.11.2016.године), тужилац је изјавио захтев за заштиту законитости због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о захтеву за заштиту законитости, у смислу чланова 417. и 418. ЗПП („Службени гласник РС“, број 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11), Врховни касациони суд је утврдио да захтев за заштиту законитости није дозвољен.

На основу члана 417. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 124/04), захтев за заштиту законитости може се подићи само због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 5. овог закона, ако је противно одредбама тог закона, суд засновао своју одлуку на недозвољеним располагањима странака (члан 3. став 3. тог закона). Ако јавни тужилац не подигне захтев за заштиту законитости у предвиђеним роковима, странке су на основу члана 418. ЗПП, овлашћене да саме изјаве овај ванредни правни лек. При том, странке захтев за заштиту законитости могу изјавити само из разлога који је прописан и за јавног тужиоца, јер не могу имати више права у коришћењу тог правног лека од јавног тужиоца.

По одредби члана 3. став 1. Закона о парничном поступку, суд у поступку одлучује у границама захтева које су странке ставиле у поступку, а према ставу 2. овог члана, странке могу слободно располагати захтевима које су ставиле у току поступка, могу се одрећи својих захтева, признати захтеве противника и поравнати се. Тим одредбама изражено је начело диспозиције странака, које се огледа у овлашћењу да слободно располажу захтевима које су ставиле у поступку.

По одредби става 3. истог члана, суд неће уважити располагања странака, која су у супротности са принудним прописима, јавним поретком и правилима морала.

„Недозвољено располагање странака“ представља искључиво процесни институт који се везује за понашање странака у време трајања парнице и на одлуку која је заснована на њиховој диспозицији (одрицање од захтева, признање захтева и поравнање), а не ако је одлука заснована на писаним или усменим доказима изведеним у поступку. Понашање странака које претходи парници расправља се кроз чињенично стање или материјално право, што није разлог за изјављивање овог ванредног правног лека.

Имајући у виду да суд није везан правном квалификацијом разлога које је странка навела у захтеву, Врховни касациони суд налази да у конкретном случају нису испуњени услови за изјављивање захтева за заштиту законитости, иако се тужилац у захтеву формално позива на битну повреду одредаба из члана 361. став 2. тачка 5. ЗПП. У захтеву није указано на недозвољено располагање странака у смислу члана 3. став 3. ЗПП, већ се суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, као и да је погрешно примењено материјално право и то одредбе Закона о облигационим односима, што нису законом прописани разлози за изјављивање овог ванредног правног лека. Зато формално позивање тужиоца на законом дозвољен разлог за изјављивање захтева за заштиту законитости, захтев не чини дозвољеним.

На основу члана 421. у вези са чланом 418. и 404. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић